

Čas přípravy
2 hodiny

Čas realizace
2 hodiny a více

Prostor
příroda

Roční období
jaro–podzim

Počet účastníků
do 20

Věková kategorie
4.–5. třída/11 let

TURISTIKA – VÍ, CO JE GPS

Obecný cíl: Rozvoj těchto kompetencí: k řešení problémů, občanská, sociální a personální.

Konkrétní cíl: Seznamuje se s využitím GPS přístroje, použije jej v praxi.

Motivace: Pokrok nezastavíš, a proto je dobré se seznamovat i s novinkami, které nám mohou nahradit některé běžně používané přístroje k orientaci v přírodě.

Potřeby: GPS navigace + manuál pro konkrétní přístroj (nejlépe tolik přístrojů, kolik máme skupin dětí), ale také znalost okolí a pokrytí signálem. „Kešky“ – pouzdra se suvenýry. K tomuto metodickému listu není k dispozici žádný pracovní list.

Provedení: Před samotným vypuštěním dětí do terénu s GPS navigací je třeba, aby se v místnosti či někde venku (lepší – je tam signál) seznámili vedoucí se základními funkcemi přístroje, vyzkoušeli si zadávání souřadnic, ukládání bodů – vše podrobně popsáno v manuálu GPS navigace. Pak teprve mohou tuto činnost zahájit s dětmi. Práci plánujeme postupně, vše vyzkoušíme i několikrát. Teprve po zvládnutí základních úkonů si můžeme získané dovednosti ověřovat v praxi. Vedoucí předem projde několik tras, na jejichž konci je na konkrétních souřadnicích schována nějaká věc. Každý jednotlivce, popř. skupinka dostane zadané konkrétní souřadnice, ty si uloží do přístroje a pak už je cíl jednoduchý – nalézt poklad a vrátit se zpět. Tuto činnost je lépe plánovat jako družinovou, s každou družinou jde instruktor (který práci s přístrojem ovládá). Volíme jednoduchá zadání v přehledném terénu.

Po zvládnutí základních činností můžeme přejít k činnostem složitějším. Před zahájením se vedoucí s GPS vydá do terénu, kde vytvoří libovolné množství (závislé na počtu skupin a čase, který chce aktivitě věnovat) skrýší, u nichž zaznamená přesné souřadnice. Každý „poklad“ ve skrýších bude obsahovat suvenýr pro každou skupinku, příp. pro každého člena skupinky. V každé skrýši musí být jiný, abychom při vyhodnocování poznali, kterou ze skrýší děti objevily. Je lépe, aby od jedné skrýše nebylo vidět na druhou.

Než začneme dětem vysvětlovat hru, vyzkoušíme, co si o GPS pamatují a jak s ní umí zacházet. Důraz klademe na schopnost zadat/vyhledat bod, řídit se navigací – vyzkoušíme v praxi.

Dle výsledků rozdělíme děti do vyrovnaných skupinek, máme-li dostatek přístrojů, můžeme nechat jednotlivce. Každá skupinka dostane seznam souřadnic námi vytvořených skrýší. Na povel se vydávají do terénu. Cílem je v co možná nejkratší době najít všechny skrýše a z každého pokladu si odnést suvenýr jako důkaz, že skrýš byla skutečně nalezena. Důležité však není jen nalezení skrýše a získání pokladu, ale také se nenechat přistihnout jinou skupinkou, neboť tím bychom jim značně ulehčili hledání a ušetřili čas.

Vítězem se stává skupinka, jež se vrátí nejdříve a má suvenýry ze všech skrýší. Pokud se žádné ze skupinek nepodaří nalézt všechny skrýše ve stanoveném čase (omezení dobou schůzky či časovým prostorem pro aktivitu), vítězí ta, která jich našla nejvíce.

Při této aktivitě je důležité dávat si pozor především na:

- ověření, že děti umí zacházet s přístrojem;
- zastíněná místa, na nichž může být slabý, popř. žádný signál – při slabém signálu se zvětšuje odchylka přesnosti navigace;
- to, aby skupinky zůstaly pohromadě a hrály fair play – skrýše tedy zanechávaly v tom stavu, v jakém je našly.

V závěru této aktivity provedeme vyhodnocení, vyhlášení vítězů, ale nespomeneme ocenit i ty, kteří dokázali dobře spolupracovat a pomáhal si.

Protože získávané dovednosti je třeba procvičovat, je lépe tuto činnost zařadit opakovaně a postupně se propracovávat od věcí jednoduchých ke složitějším.

Pokud se naučíme přístroj dobře ovládat, můžeme se napojit na globální Geocaching. Geocaching je hra na pomezí sportu a turistiky, která spočívá v použití navigačního systému GPS při hledání skryté schránky nazývané cache (v češtině psáno i keš), o níž jsou známy jen její zeměpisné souřadnice (v systému WGS 84). Při hledání se používají turistické přijímače GPS. Po objevení keše, zapsání se do logbooku a případně výměně obsahu ji nalezce opět uschová a zamaskuje. Jednou ze základních myšlenek geocachingu je umístování keší na místech, která jsou něčím zajímavá a přesto nejsou turisticky navštěvovaná. V popisu keše (listing) jsou pak uvedeny informace o místě s jeho zvláštnostmi

a zajímavostmi. Cache se ale umísťují i do zajímavých míst velmi frekventovaných. Více informací, seznam keší apod.: www.opencaching.cz.

Tato aktivita přibližuje Ideály Pionýra: Poznání, Pomoc, Přátelství a Překonání. Na aktivitu lze navázat Pionýrským geocachingem.

Přístup k dětem se specifickými vzdělávacími potřebami:

Při vysvětlování práce s GPS musíme být trpěliví u dětí s LMP (lehké mentální postižení), je nutné s nimi více procvičovat pod dohledem instruktora. Specifika práce bude i u dětí s ADHD, u kterých se projeví krátká pozornost. U těchto dětí je třeba také dohled instruktora nebo jiné osoby. Při prvním nezdaru u této činnosti by děti ztratily motivaci a jejich pozornost by byla naprosto rozptýlená.

Pozor na:

Předem nutná příprava vedoucího – zacházení s přístrojem, znalost terénu.

V místech zastínění (budovy, hustý les), popř. při vysoké oblačnosti nízký až nulový signál!

Nutnost mít vždy připraveny náhradní baterie.

Moje poznámky: